

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Pwllheli
DYDDIAD	16 Mawrth 2021
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheoli'r Harbwr
AWDUR	Rheolwr Harbwr Pwllheli

Cyflwyniad

Prif swyddogaeth y Pwyllgor yw ystyried, trafod a chynghori ar faterion sy'n ymwneud â rheoli, diogelu a datblygu'r Harbwr a derbyn sylwadau'r Aelodau ar faterion sy'n ymwneud â Harbwr Pwllheli.

Diben yr adroddiad hwn yw rhoi diweddariad byr i'r Pwyllgor ar faterion yr harbwr am y flwyddyn yn diwedd Mawrth 2021, ac i gael adborth gan yr aelodau ar faterion diogelwch a materion gweithredol yr Harbwr. Mae'n drueni y bu'n rhaid canslo cyfarfodydd mis Mawrth a Hydref 2020, o ganlyniad i bandemig y Coronafeirws.

Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd

Mae'r Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd (PMSC) yn amlinellu'r safon genedlaethol ar gyfer pob agwedd o ddiogelwch morol porthladdoedd. Ei nod yw gwella diogelwch i bawb sy'n defnyddio neu'n gweithio yn amgylchedd y porthladdoedd morol. Mae'n berthnasol i bob Awdurdod Harbwr Statudol.

Mae'r Cod yn nodweddu arfer dda a gydnabyddir gan amrediad eang o fudd-ddeiliaid yn y diwydiant ac mae Cyngor Gwynedd yn deall y gall peidio â chadw at arfer dda fod yn arwydd o awdurdod harbwr sy'n torri dyletswyddau cyfreithiol penodol. Mae'n angenrheidiol i'r Gwasanaeth dderbyn sylwadau a barn Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol ar ba mor addas yw'r Cod Diogelwch Morol ac i dderbyn sylwadau'n rheolaidd ar ei gynnwys, er mwyn iddo gael ei adolygu fel bo'n berthnasol i weithgarwch yr harbwr, cymorthyddion mordwyo, addasrwydd is-ddeddfau, materion diogelwch a gwaith dydd-i-ddydd cyffredinol yn Harbwr Pwllheli.

Yn dilyn archwiliad trylwyr o God Diogelwch Morol Porthladdoedd Gwynedd a'r system rheoli diogelwch gysylltiedig gan archwilwyr yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau y llynedd, mae'r Gwasanaeth yn bwriadu anfon llythyr cydymffurfio gyda'r cod at yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau. Cwblheir hyn ar ôl cynnal yr archwiliad allanol blynyddol o'r system rheoli diogelwch gan yr Unigolyn Dynodedig.

Carthu

Dyfarnwyd y contract carthu cyfun sy'n cynnwys carthu basn dwyreiniol Doc Victoria yng Nghaernarfon a gwaith carthu i'r sianel ddynesu yn harbwr Pwllheli i Royal Smalls. Roedd y cwmni hefyd yn rhan o'r ymgyrch garthu flaenorol ym Mhwllheli.

Roedd y contract i fod i ddechrau ym mis Ionawr ond oherwydd cyfyngiadau argyfwng C-19 Rhyngwladol a osodwyd ar deithio mae hyn wedi effeithio ar y rhaglen waith yn sylweddol. Mae'r uned forwrol mewn cysylltiad rheolaidd gyda'r Ymgynghorwyr a'r contractwyr er mwyn mesur beth sy'n debygol o gael ei gyflawni yn 2021. Ar hyn o bryd, y posibiliadau yw y gellir dechrau ar y gwaith yng Nghaernarfon yn ystod mis Ebrill ac ym Mhwllheli tua diwedd Ebrill i ddechrau Mai. Byddwn yn rhoi gwybod i'r holl ran-ddeiliaid am y datblygiadau.

O ran Pwllheli, mae gan y Lagŵn Ddistyllu wreiddiol bresennol gapasiti o 4,000 m³ ar ôl. Y nod yw tynnu 10,000 m³ o'r sianel ddynesu. Bydd peth silt yn gallu setlo yn y lagŵn cyfagos ar y ffordd wrth ymadael am y bibell tynnu dŵr. Bydd y deunydd gaiff ei garthu gan y peiriant carthu yn nes at fynedfa'r harbwr yn cael ei adael ar dir a ddefnyddir i storio deunydd sydd wedi'i garthu o fynedfa'r

harbwr. Aseswyd y bydd y deunydd yma'n addas i dynnu dŵr o'r ardal yma oherwydd maint a phwysau'r gronynnau.

Materion Ariannol.

Cyflwynir crynodeb bras o gyllideb yr Hafan a'r harbwr a chyflwynir y sefyllfa ariannol yn y cyfarfod. Mae pandemig y Coronafeirws wedi cael effaith fawr ar yr incwm gafwyd o'r harbwr. Yn unol â chyfarwyddiadau Cabinet Cyngor Gwynedd, bu gostyngiad yn y ffi angorfeydd am gyfnod yn ystod blwyddyn ariannol 2020-2021.

Yn ystod 2020/21, roedd angen ymrwymo adnoddau ariannol i'r isod;

Cynnal a Chadw Cymhorthion Mordwyo a Goleufeydd

Archwilio a chynnal a chadw cyfleusterau pontŵn ac angorfeydd

Cynnal a chadw a gweithredu peiriannau a chychod

Cynnal a chadw tiroedd, strwythurau a chelfi stryd

Cynnal a chadw a phrynu offer a chyfarpar gan gynnwys offer diogelwch PPE

Ffioedd a Thaliadau. 2021/22.

Ar hyn o bryd mae'r Gwasanaeth yn aros am gadarnhad o safbwynt y darpar ffioedd a'r taliadau ar gyfer yr Hafan a Harbwr Pwllheli ynghyd â ffioedd lansio i Gychod Pŵer a Chychod Dŵr Personol am y tymor 2021/22. Rhagwelir y bydd ffioedd yr Hafan yn aros fel y maent gyda 0% o gynnydd ond gyda thaliadau trydan yn codi o 4%. Bydd ffioedd yr harbwr yn codi yn ôl pris chwyddiant o 2%. Bydd ffioedd lansio a chofrestru yn parhau fel y maent yn dilyn cynnydd o 100% yn 2020/21. Bydd cynnydd mewn storio ar y tir, cychod ymweld a storio dros y gaeaf fel a nodwyd yn y rhestr ddrafft o ffioedd a thaliadau. Bydd y tocyn Parcio a Lansio yn destun adolygiad yn 2021 a bydd taliadau efallai yn cael eu newid i adlewyrchu defnyddio'r cyfleuster a'r angen i gyfrannu tuag at waith cynnal a chadw'r harbwr.

Eitemau Gweithredol

Mae'r holl Gymhorthion Mordwyo yn Harbwr Pwllheli yn gweithio ac yn eu lle. Yn ddiweddar, bu Tŷ'r Drindod yn archwilio'r holl Gymhorthion Mordwyo a chadarnhawyd bod y cwbl yn unol â'u gofynion.

Bydd Bwi Fairway Pwllheli yn cael ei newid gyda Bwi Fairway yr haf yn ystod y mis nesaf; mae diamedr y bwi yma'n fwy na bwi'r gaeaf. Yn ystod misoedd yr haf, caiff y bwi gaeaf ei wasanaethu er mwyn ei ailosod yn ei le ym mis Hydref. Bydd bwiau marcio Cyfyngiadau Cyflymder yn eu lle yng ngheg yr harbwr mewnol, yn barod ar gyfer 1 Mai, 2021.

Nid oes unrhyw "Rybudd i Forwyr" yn weithredol yn Harbwr Pwllheli ar hyn o bryd.

Cei Tanwydd

Uned Hunanwasanaeth / Disel Coch – Ers cyfarfod diwethaf Pwyllgor Ymgynghorol yr Harbwr ym mis Hydref 2019 rydym yn dal i aros am ganllaw gan Cyllid a Thollau EM (HMRC) ynglŷn â gwerthiant Disel Coch i 'gychod pleser'. Felly, byddwn yn parhau gyda'r rhaniad 60/40 a argymhellir gan Cyllid a Thollau EM (HMRC) tan i ni dderbyn cyfarwyddyd pellach ganddynt ar y mater yma.

Cynnal a chadw

Mae'r gwaith cynnal a chadw dros y gaeaf wedi parhau drwy olchi y pontwns a phwêr, cynnal a chadw tirweddu ynghyd â'r gwaith hanfodol arall i sicrhau bod yr harbwr a'r marina i'r safon gofynnol a disgwylidig.

Staffio

Wedi deng mlynedd ar hugain o wasanaeth clodwiw, ymddeolodd Rheolwr Cynorthwyol Hafan Pwllheli ym mis Ionawr. Hoffai'r Uned Forwrol gymryd y cyfle hwn i ddymuno'n dda i Mr Keith Williams a'i wraig Margaret yn y dyfodol gan ddiolch i Mr Keith Williams am ei ymroddiad i'r Hafan ac i harbwr Pwllheli yn ystod y deng mlynedd ar hugain diwethaf.

Ar hyn o bryd mae dwy swydd wag ym Mhwllheli, ac fe ragwelir y bydd dau benodiad newydd yn cael eu cadarnhau yn ystod yr wythnosau nesaf yn barod ar gyfer tymor yr haf. Mae dau aelod o staff yn parhau i fod ar absenoldeb hirdymor oherwydd rhesymau iechyd. Mae'r ddau wedi bod yn absennol am dros chwe mis.

Ystadegau Blyneddol yr Harbwr/Hafan

Mae manylion ystadegau'r Hafan a'r Harbwr ar gyfer 2020/21 yn atodol i'r adroddiad.

Adnewyddu angorfeydd – Rydym yn disgwyl y bydd gennym ddarlun mwy eglur am faint sydd wedi cymryd angorfeydd Pontŵn erbyn canol Ebrill.

Hoist/Storfa gychod ar y tir – Mae'r defnydd o hoist cychod yr Hafan yn gyson, ond fel adroddwyd yng nghyfarfod diwethaf yr Harbwr, mae'r gwagle i storio cychod ar y tir bellach yn llawn. Bydd yr ardal storio yn llawn tan ddiwedd fis Ebrill/dechrau Mai, pan fydd y cychod gobeithio yn dychwelyd i'r dŵr. Eleni, rydym wedi cyflwyno ffi ychwanegol ble bydd unrhyw gwch sydd ar y lan am fwy na cyfnod parhaus o ddwy flynedd yn gweld eu ffi storio ar y lan yn cynyddu.

Hyderir y bydd hyn yn annog perchnogion cychod i baratoi eu cychod ar gyfer y dŵr neu wneud trefniadau eraill ar gyfer storio hirdymor. Rydym yn gobeithio y bydd hyn yn rhyddhau gwagle sydd wir ei angen ar y lan i ddeilwyr angorfeydd blyneddol presennol.

Materion Eraill

Gorsaf dywydd newydd – Mae'r orsaf dywydd bellach yn gweithio, ac ar gael ar wefan Hafan Pwllheli i'r rhai sy'n bwriadu gwyllo'r tywydd 'yn fyw' yn Hafan Pwllheli. Gellir lawr lwytho hwn hefyd fel ap ar ffôn.

Gwe Gamera – Oherwydd y pandemig, bu oedi wrth osod y gwe gamerau yn yr Hafan. Ar ôl eu gosod ac unwaith y byddant yn weithredol bydd y tri camera yn cysylltu gyda gwefan Hafan ac yn galluogi gweld delweddau byw o'r Hafan/yr Harbwr a'r fynedfa i'r sianel drwy borwr y rhyngwyd.

Cofrestru Cychod Pwêr /Beiciau dŵr – dylai'r cofrestriadau fod ar gael ar-lein a bydd angen i berchnogion cychod gofrestru eu cychod a gwneud taliadau gan ddefnyddio'r cyfleuster ar-lein.

Gorsaf y Bad Achub – cwblhawyd adeilad newydd Gorsaf y Bad Achub ac mae'r tractor newydd a'r cerbyd cludo wedi eu gosod. Deallwn bod y bad achub newydd i fod i gyrraedd ym mis Ebrill a byddant cyn bo hir yn dechrau ar y gwaith o dreialu'r bad ar y môr a hyfforddi'r criw.

Covid- 19

Mae 2020 wedi bod yn flwyddyn anodd iawn i bawb ac mae peth ansicrwydd o hyd ynglŷn â beth a ddaw yn 2021. Mae'r Uned Forwrol yn ymdrechu i sicrhau diogelwch cwsmeriaid a staff yn ystod yr adeg anodd a heriol yma. Mae'r Harbwr cyfan wedi bod yn agored drwy'r gaeaf ac yn parhau i weithredu yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.

Goriadau Cychod – yn y blynyddoedd a fu mae goriadau cychod wedi bod yn cael eu cadw yn swyddfa'r marina os gofynnir am hyn gan berchnogion cychod. Bydd y cyfleuster yma'n galluogi contractwyr i gasglu goriadau perchnogion o dderbynfa'r Hafan. Mae hyn wedi bod yn anodd yn weithredol gan fod angen i swyddfa'r marina fod ar gael bob amser.

Er mwyn ceisio gostwng y gofyniad staffio ac fel cam pellach i amddiffyn staff y marina a'r cwsmeriaid penderfynwyd na ellid bellach cadw goriadau'r cwsmeriaid yn swyddfa'r marina.

Bydd yr Uned Forwrol yn sicrhau bod contractwyr lleol yn ymwybodol o'r newid yma a ddaw i rym ar 1 Ebrill 2021.